

Voorzitter

Het woord is aan mevrouw Van Toorenburg.

Mevrouw **Van Toorenburg** (CDA): Er ontstaat wat verwarring, want er is vandaag geen regeling van werkzaamheden meer voorzien. Vanmiddag hebben wij een overleg over vreemdelingenzaken en wij kunnen niet uitsluiten dat er daarna behoefte bestaat aan een VAO. U wekt de indruk dat er om 19.00 uur nog een regeling is, of heb ik dat mis?

De **voorzitter**: Nee, maar het staat de leden natuurlijk altijd vrij om om een regeling te vragen. Wij nemen hier in ieder geval kennis van en zetten dit VAO alvast op de agenda.

De vergadering wordt van 12.25 uur tot 12.35 uur geschorst.

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 18 juni 2009 over **genetisch gemodificeerde organismen**.

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD): Voorzitter. Ik heb twee moties die ik aan de Kamer voorleg.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het kabinet pleit voor een open en breed debat over de rol van genetische modificatie in de toekomst van de landbouw;

van mening dat de door het kabinet gekozen opzet en uitvoering hieraan niet tegemoet komt, onder meer omdat tegenstanders van ggo's en personen die wijzen op risico's van ggo's niet voldoende aan het woord komen;

van mening dat noodzakelijke voorwaarden voor een breed en open debat bestaan uit een gedeelde vraagstelling, een zorgvuldig proces en een brede vertegenwoordiging van de relevante actoren in de samenleving;

verzoekt de regering, een pas op de plaats te maken in de ontwikkeling van de sociaaleconomische criteria voor ggo's totdat het proces dat hieraan ten grondslag ligt, voldoet aan voornoemde voorwaarden,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Ouwehand. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.
Zij krijgt nr. 137 (27428).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat het kabinet bekijkt in hoeverre ggo's een plek hebben in duurzame landbouw;

constaterende dat daarvoor wel duidelijk moet zijn wat er onder duurzame landbouw verstaan wordt;

verzoekt de regering, voorstellen te doen voor een definitie van duurzame landbouw,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Ouwehand. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.
Zij krijgt nr. 138 (27428).

De heer **Polderman** (SP): Voorzitter. Ik dien de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat Nederland een rijke historie en expertise heeft aan landbouwtechnieken met daarbij een bijzondere kennis van plantenveredelingstechnieken en daarin altijd een voorloper is (geweest);

overwegende dat in de discussie rondom de wenselijkheid van genetisch gemanipuleerde gewassen (ggo) een analyse ontbreekt van de daadwerkelijk gerealiseerde toegevoegde waarde ervan;

constaterende dat we betere en preciezere resultaten kunnen boeken met technieken die we reeds voorhanden hebben dan met ggo tot nu toe bereikt is;

verzoekt de regering, een analyse te maken, leidend tot een weging van alternatieven van genetisch gemodificeerde gewassen, zowel van technische aard, zoals Marker Assisted Breeding en veredeling, als niet-technisch, zoals bodembeheer en biologische landbouw,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Polderman. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.
Zij krijgt nr. 139 (27428).

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Minister **Verburg**: Voorzitter. Bereid ben ik altijd, maar ik moet er nog toe in staat zijn en dat ben ik inmiddels. Korthedshalve ga ik in op de ingediende moties.

De eerste motie van mevrouw Ouwehand verzoekt de regering, een pas op de plaats te maken in de ontwikke-

Verburg

ling van de sociaaleconomische criteria voor ggo's, totdat het proces dat hieraan ten grondslag ligt, voldoet aan voornoemde voorwaarden. Tijdens de debatten over ggo's kan iedereen meespreken. Ik zeg nog maar eens voor deze microfoon dat ik iedereen uitnodig om over ggo's mee te discussiëren, omdat ik het van groot maatschappelijk belang vind dat iedereen dat ook doet. Die uitnodiging kan niet vaak genoeg worden herhaald. Dat is echter iets anders dan zeggen dat wij helemaal gaan stoppen met alles. Wij hebben het EU-traject zelf voorgesteld en wij gaan geen pas op de plaats maken. Ik roep iedereen op mee te doen met de discussie en ontraad deze motie.

De tweede motie van mevrouw Ouwehand verzoekt de regering, voorstellen te doen voor de definitie van duurzame landbouw. Hoe vaak moet ik dat nu nog doen? Wat mij betreft, zit in duurzame landbouw de term "verduurzaming" en dat is afgeleid van een werkwoord. Dat betekent dat wij daar nooit mee klaar zijn. Er dienen zich steeds weer nieuwe mogelijkheden aan, maar voor mij is duidelijk dat duurzame landbouw een landbouw is die zich ontwikkelt en steeds inspeelt op nieuwe verduurzamingsmogelijkheden op het gebied van biologische of grootschalige landbouw. Verduurzaming van landbouw houdt rekening met people, planet and profit en zoekt daarin een zorgvuldige balans. Ik zet daar voortdurend op in en om die reden ontraad ik ook deze motie.

De derde motie is ingediend door de heer Polderman. Ik heb problemen met deze motie, omdat de overwegingen en constatering niet kloppen. De heer Polderman doet onrecht aan het feit dat wij verschillende ontwikkelingen naast elkaar stimuleren en hij weet dat ik alle vormen van veredeling en van nieuwe toepasbare technieken ook stimuleer en naast elkaar zie. Ik zie dat ze onderling van elkaar kunnen leren. Kruisbestuiving is in dit opzicht een gevoelig woord, maar als het gaat om kennis en knowhow, vind ik zijn constatering echt te negatief. Hij verzoekt de regering, een analyse te maken die moet leiden tot een wegging van alternatieven. Ik ben graag bereid alle alternatieven te bekijken, maar wel naast elkaar. Een zorgvuldig gekozen pakket kan niet alleen onze eigen landbouw vooruit helpen, maar ook de Europese landbouw en de ontwikkelingslandbouw, waarbij de vrijheid van keuze voor zowel de consument als de producent voor mij klip-en-klaar moet zijn. Om deze reden heb ik grote aarzelingen over deze motie en vind hem overbodig. Wat in het dictum staat, doe ik al.

Daarmee heb ik alle moties behandeld en van een beoordeling voorzien.

De heer **Polderman** (SP): De minister zegt dat met name de overwegingen te kort door de bocht zijn. Ik heb echter niets negatiefs gezegd in de overwegingen. Ik constateer alleen dat er andere technieken zijn en ik vraag de minister om een analyse. Zo negatief is dat toch niet?

Minister **Verburg**: Dat klopt, maar u gaat ervan uit dat wij betere en preciezere resultaten kunnen boeken met technieken die wij reeds voorhanden hebben dan wat met de ggo's tot nu bereikt is. Bij ggo's gaat het om een techniek die voluit in ontwikkeling is. Ik vind dat wij het een en het ander moeten doen. Dat is ook wat ik doe. Als u zegt: doe dat dan naast elkaar, dan is deze motie overbodig, want dat doe ik al.

De beraadslaging wordt gesloten.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 25 juni 2009 over **VWA/AID/PD**.

□

Mevrouw **Van Velzen** (SP): Voorzitter. Wij hebben een algemeen overleg gehad over het transport van levend vee. Daaruit komt toch de vraag naar voren of het beleid werkt, of er sprake is van goede handhaving op overtredingen en of er effectieve sancties zijn. Tijdens het debat hebben wij daarvan opnieuw geen helder beeld gekregen. Vandaar de volgende motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de diertransporten gevoelig zijn gebleken voor overtredingen die het dierenwelzijn aantasten;

overwegende dat de aard en omvang van overtredingen bij diertransporten ondanks eerdere verzoeken vanuit de Kamer niet inzichtelijk zijn en centraal bijgehouden zouden moeten worden;

verzoekt de regering, jaarlijks een overzicht te geven van:

1. de aantallen overtredingen;
2. de aard van de overtredingen;
3. de hoeveelheid overtredingen die zijn doorgegeven aan het Openbaar Ministerie;
4. de opgelegde sancties aan vervoerders van levende dieren met betrekking tot veterinaire overtredingen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Van Velzen. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 263 (26991).

Mevrouw **Van Velzen** (SP): De laatste dag voor het reces is altijd een min of feestelijke dag, waarop wij lang in elkaars gezelschap mogen zijn. Ik wil deze feestvreugde verlengen naar Limburg, zodat ook de mensen in Kerkrade reden tot feest zullen hebben. Vandaar de volgende motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de AID, VWA en PD gaan fuseren en dat daardoor onder andere het AID-hoofdkantoor in Kerkrade opgeheven zal worden;